

naj je bodo veseli ponosni naši potomci v neskončnem teku časa, pa naj obiskalci tega doma tudi v bodočih časih izvedo, kdo se je zanje trudil, naj pade zavesa in tihi kamen naj glasno govori potomcem in jih naj izpodbuja za hvaležnost in za jednako složno narodno delovanje! Vsegamogočni pa naj čuva blagovoljno našo hišo in naš mili narod slovenski!

Ob 1. uri je bil banket v veliki dvorani »Narodnega doma«. Udeležilo se ga je okoli 400 oseb. Prvi je poprijel za besedo g. dr. J. Serbec ter nazdravil presvetlemu cesarju, kateremu se je takoj odposlala udanostna izjava. Nato pa je napil vsem gostom, gosp. dr. Brenčič Sokolom, g. dr. Vrečko Čehom, g. dr. Hrašovec Hrvatom in Srbom, g. dr. Dečko Primorcem in Korošcem, g. Drag. Hribar narodnemu ženstvu, g. notar Baš ljubljanskemu županu in inženirju Hraskemu, g. vitez Berks g. M. Vošnjaku in nate zdravice so odgovorili ljubljanski župan, g. J. Hribar, Čeh g. dr. Novotny, g. dr. J. Tavčar, g. Mlinarič iz Zagreba in g. Bogdanovič iz Belega grada.

Ob 1/4. uri popoldne pa se je začela narodna veselica pri Lanovžu. Zopet je bilo ondi zbrano okoli 8000 ljudi. Vsi Sokoli so izvrstno telovadili, posebno pa češki. Zvečer je potem bila prosta zabava v »Narodnem domu«, kjer je bil zlasti znamenit govor č. g. dr. A. Medveda. Kako je goste nemška svojat insultirala pri njih odhodu, o tem prihodnjič kaj več. Celje je zdaj še sicer v nemških rokah, ali to surovo nemštvo ondi dolgo ne sme in ne more gospodovati. Slovan gre povsod na dan!

Kako se Spodnji Štajar pripravlja za Pruse.

Zlo je treba dobro poznati, da se mu izogneš. Največje zlo za nas Slovence je pa germanizacija ali pomenčevanje. Največje zlo pravimo, ker zastruplja dušo, uničuje gmotno blaginjo in se ne da več poravnati, ako se ni zabranilo. Naši slovenski časniki v tem pogledu pišejo, kakor da bi Lahji na Slovence pritiskali najsilnejše in bi se torej Primorcem godilo najhuje, drugod pa bi še bilo precej dobro. Resnica pa je, da na Štajarskem germanizacija tako grozno napreduje, da se tudi o nas lahko reče: »Umirajoči Vas pozdravljajo!« Razlika je le ta, in to stori stvar še slabšo, da štajarski Slovenci, ker so mnogo manj probujeni in tudi hladneje krvi od Primorcev, germanizacijo voljno, brez krika in vika trpé; o tistih, ki se vsled nezavednosti tu in tam celo najstrastneje borijo za njo, kakor se z vso silo v luč zaganja veša, dokler ne zgori, še ne govorimo.

Germanizacija je od nekdaj specialno nemški način, narod množiti in zemljo širiti. Temu postopanju imajo Nemci pripisovati svoje največe uspehe. Zato je tudi Bismarck, ki je misel o odcepljenju nemške, češke in slovenske zemlje od naše monarhije porodil in v dosego tega smotra skoval trozvezo med Avstrijo, Nemčijo in Italijo, češ, da z zunanjim politiko ima notranja biti v soglasju, seveda le v Avstriji, torej Bismarck, pravi pravcati Nemeč, pričakoval je najsigurnejših in najcenejših uspehov od germanizacije ter ustvaril v Avstriji oni veliki germanizacijski aparat ali stroj, ki deluje pod pretezo ohranitve in negovanja nemštva že svojih trideset let, žalibog vrlo dobro. Kako bi pa tudi ne! Saj ima stroj jako skrbnega paznika v osebi Schönererjevi in jako vestne strežnike v organih naše vlade. Če je ta po dogodkih v državnem zboru in v Hebu in po drugih znamenjih, ki so se zadnji čas dovolj jasno pokazala, še vedno tako zaslepljena, da ne stopi iz dosedanjega tira, potem je pač tembolje dolžnost vsacega poštenega avstrijskega podložnika, da na eni strani vlado

vedno in vedno opozarja na pretečo nevarnost, na drugi pa ljudstvu razkriva delovanje tajnih peklenških močij.

Nadalje pa je nam Slovenceem kot narodu tudi naravnna dolžnost, da skrbimo ohraniti se. Sicer pa bi nam Slovenceem in Slovanom sploh bilo le v pogubo, ako bi svojo narodnost zamenili z nemško. Narod se razvija, če se mu nit življenja ne preseka siloma, kakor rastlina. Sprva nahajamo male početke, iz kojih rase, dokler ne dorase in prinese cvetja in sadu; zatem pa hira, vene in konečno umrje ter služi drugim v gnoj. V prvi dobi dičijo narod kreposti, v drugi pa se te-le prelevijo v slabosti. Vse kaže, da gre nemški narod nazaj. Kje je nekdanja prislovična nemška zvestoba, nemška odkritosrčnost, nemška pobožnost, kje nekdanj toli slavljena marljivost, ponižnost in čistost nemških žená itd.? Neovrgljiva resnica, katero uči vsa dosedanja zgodovina, je, da brez globokega verstva narodu ni zdravega in dolgega obstanka; kakšno prihodnjost ima potem takem nemštvo, ki je vseskozi podjedeno po protestantizmu, v kojem se pastori med seboj prepirajo, ali je Bog, ali ga ni? Na drugi strani pa nas uči zgodovina in nam priča sedanost, da nastopijo slovanski narodi in v njih tudi mi Slovenci v mladeniško dobo. Odločiti se torej ni težko. Mimogrede bodi rečeno: Najpametneje, kar avstrijski Nemci storiti morejo, bilo bi to, da nas avstrijskih Slovanov ne le ne ovirajo v narodnem razvoju, ampak da tega še pospešujejo, češ, da se po nas poživijo, prerodijo ter rešijo ranega pogina. V nastopnem pa hočemo pokazati, kako se slovenski Štajar germanizuje ali pripravlja za Pruse. (Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Občni zbor Leonove družbe.

(Konec.)

Izmed mnogih znanstveno zanimivih predavanj omenjamo po poročilu »Slovenca« le nekatera. Prvi dan zborovanja je prof. dr. Al. Cigoj podajal v krepkih potezah iz starih pisateljev, vzlasi pa iz izkopin izven svetopisemske dokaze za pomembne dogodke iz življenja sv. Pavla; razprava je pokazala, da ima sveto pismo resnične podatke; dokazi so torej pomenljivi posebno za one, ki dosedaj niso prav trdno bili prepričani o pravem značaju sv. pisma.

Vseučiliški prof. dr. Svoboda je pokazal zborovalcem zanimivo podobo sv. Pavla po 2 najstarejših spomenikih. Prva izvira bržkone iz drugega stoletja in je posneta po nekem katakombnem spomeniku; druga je iz 4. stoletja in se je našla v Pulju, torej na avstrijskih tleh; ta je posebnega pomena za to, ker na nji se nahajata sv. apostola Peter in Pavel skupno: nad obema pa stoji božji Zveličar in podaja sv. Petru zakonik. Ali ni to dovolj jasen dokaz za papeško prvenstvo?

Prof. dr. Avg. Rösler je razložil nalogo bogoslovskih ved v sedanjem času: obsojal je oni ljut boj nemštva proti romanizmu ter posebno povdarjal imenitno, a težko nalogo, ki čaka avstrijske učenjake na bogoslovnem polju: zedinjenje vzhodnega razkolnega krščanstva s pravo cerkvijo; v ta namen naj oni kot poklicani učeni pripravljujejo pot k toliko zaželjeni zastopnosti.

Prof. dr. Biederlack je pojasnjeval vprašanje, ali ima država pravico, kaznovati hudodelce in zakaj ima to pravico. Pravico to storiti ima vladar, ker je varuh za splošen blagor svojih državljanov v časnem, zemeljskem oziru; kazni služi v nekako zadostovanje za zločin in v popljšanje ter ostrašenje pred zločinom.

Drugi dan je bilo prvo predavanje dr. Storzerja o upravi notranjih avstrijskih dežel od l. 1564.—1848.

